

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.25/2025/7.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. június 25. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett lopás vétsége miatt Terhelt1 volt szerződéses őrzető vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2025. február 04. napján kihirdetett 42.Kb.173/2024/12-I. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti folytatólagosan elkövetett lopás vétségének minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2025. február 4. napján előkészítő ülésen kihirdetett 42.Kb.173/2024/12-I. számú ítéletével Terhelt1 volt szerződéses őrzető vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett lopás vétségében (Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont), ezért őt 100 napi tétel, napi tételenként 1.000.- forint pénzbüntetésre, valamint lefokozásra ítélte. A bíróság a kiszabott összesen 100.000.- forint pénzbüntetés megfizetésére 5 havi részletfizetést engedélyezett, továbbá rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A bíróság rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről is.

[2] Az ítélettel szemben a katonai ügyész a jogorvoslati nyilatkozat megtételére fenntartott 3 munkanap gondolkodási időn belül fellebbezést jelentett be téves jogi minősítés miatt, a váddal megegyező jogi minősítés érdekében. A vádlott és a védője az ítélet kihirdetésekor, ellene enyhítés érdekében fellebbezett.

[3] Az ügyész a fellebbezése írásbeli indokolásában előadta, hogy álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa az általa megállapított valósághű, megalapozott, hibáktól mentes tényállás alapján a vádlott bűnösségére okszerűen vont le következtetést, azonban a vádlott cselekményét helytelenül minősítette kisebb értékre elkövetett lopás vétségeként. Az ítélet indokolása szerint az üzletszerűség megállapításának kizárólag akkor van helye, ha az elkövető több bűncselekményt valósít meg. Jelen ügyben azonban csak egy bűncselekményt valósított meg a vádlott, így az üzletszerűség megállapítására nem kerülhetett sor. A töretlen joggyakorlat szerint, ha az elkövető azonos tulajdon elleni szabálysértéseket rendszeres haszonszerzésre törekedve követ el és ezért az üzletszerűség megállapítható, úgy az üzletszerűség minősítő körülménye folytán az elkövetett szabálysértések számának megfelelő rendbeliségű vagyon elleni vétség megállapítása indokolt. Jelen ügyben kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a vádlott azonos tulajdon elleni szabálysértéseket rendszeres haszonszerzésre törekedve követett el, amelyre tekintettel az üzletszerűség és így a vagyon elleni bűncselekmény elkövetése megállapítható. Jelen ügyben kétséget kizáró módon az is megállapítható, hogy Terhelt1 volt szerződéses örvezető vádlott ugyanolyan bűncselekményt, azonos sértett sérelmére és rövid időközökben, többször követett el és nem lehet kétséges az sem, hogy egységes elhatározásból fakadt mind a nyolc részecselekmény elkövetése, így a vádlotti cselekmény folytatólagosan elkövetett és 1 rendbeli. Az ügyészi érvelés szerint a leírtak alapján Terhelt1 volt szerződéses örvezető vádlott a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan megvalósított szabálysértési értékre üzletszerűen elkövetett lopás vétségében való bűnösségének kimondása indokolt.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.182/2025/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn, a védelmi fellebbezéseket pedig nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint a katonai tanács eljárása során a perrendi szabályokat betartotta, olyan eljárási hibát nem vétett, mely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhetné. A vádlott az előkészítő ülésen a bűnösségét a váddal egyezően beismerte és a tárgyaláshoz való jogáról lemondott. Nyilatkozata elfogadásának a Be. 504. §-ában meghatározott feltételei fennálltak, ezért azt a bíróság törvényesen fogadta el, a tényállást a váddal megegyezően állapította meg és ítéletét a Be. 542. § alapján indokolta. Utalt arra, hogy a katonai tanács az ítélete indokolásában nem tüntette fel, de helytállóan eljárva a vádlott cselekményének elbírálásakor a Btk. 2. §-ában írt főszabályt alkalmazva a bűncselekmény elkövetésekor hatályban volt Büntető Törvénykönyv rendelkezései szerint értékelte a vádlott cselekményét. Az elbíráláskor hatályban lévő szabályok szerint ugyanis, a pénzbüntetés egy napi tételének összege már súlyosabb lenne a vádlottra nézve. A fellebbviteli főügyészség kifejtette, hogy a katonai tanács a vádlott cselekményét anyagi törvényt sértően minősítette a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett lopás vétségének. Érvelése szerint a katonai tanács ítélete indokolásában arra a téves álláspontra helyezkedett, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdésének 28. pontjában írt üzletszerű elkövetést nem lehet megállapítani, mert ennek feltétele több bűncselekmény elkövetése és jelen ügyben a vádlott csak egy bűncselekményt valósított meg (ítélet 18-19. pont). Az ítélete 15. pontjában kifejtettek szerint gyakorlatilag a bíróság az érték egybefoglalást alkalmazta, amikor azt rögzítette, hogy a vádlott 8 alkalommal szabálysértési elkövetési értékű dolgokat tulajdonított el, melynek összértéke 70.276.-Ft, ezért cselekménye a folytatólagosan elkövetett lopás vétségét meríti ki. A fellebbviteli főügyészség álláspontja

szerint az elsőfokú katonai tanács döntése meghozatalakor figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy az üzletszerű elkövetés a vagyon elleni bűncselekményeknél minősítő körülmény és az üzletszerűség kizárja a Szabs. törvény 177. § (6) bekezdésében írt értékegybefoglalást. A Btk. 370. § (2) bekezdés b) pont, bb) alpontja szerint, aki a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó dolgot üzletszerűen tulajdonít el, a lopás vétségét valósítja meg. A vádlott rendszeres haszonszerzésre törekedve követte el a tulajdon elleni szabálysértéseket, ezért cselekménye nem szabálysértésnek, hanem lopás vétségének minősül. Tekintettel azonban arra, hogy egységes akarat elhatározással, rövid időközönként, azonos sérelmére követte el a cselekményét, az a Btk. 6. § (2) bekezdésére figyelemmel a folytatólagosság egységébe tartozik. Ha a folytatólagosság törvényi egysége úgy jön létre, hogy a szabálysértési értékre elkövetett lopási cselekmények az üzletszerűség folytán válnak bűncselekménnyé, a szabálysértési értékhatárt meghaladó, folytatólagosan megvalósított vétséget a kétszeres értékelés tilalmából fakadóan, az üzletszerűség már nem minősítheti büntetné (EBH 2013.B.18). A leírtakra figyelemmel a másodfokú eljárásban a vádlott cselekményét a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont, bb) alpontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett lopás vétségének kell minősíteni.

[5] A fellebbviteli főügyészség szerint a büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket a katonai tanács feltárta és azokat értékelve helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a vádlottal szemben a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával pénzbüntetés kiszabása is elegendő a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok elérésére. A pénzbüntetés mértéke is összhangban áll a Btk. 80. §-a szerinti büntetés kiszabási elvekkel. A napi tételek száma igazodik a vádlott által elkövetett cselekmény súlyához és a bűnösségi körülményekhez, míg az egy napi tétel összege a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyaihoz. Álláspontja szerint a kiszabott pénzbüntetés esetleges enyhítése már alkalmatlanná tenné a büntetést mind a generális, mind a speciális prevenció elérésére. A vádlott – a szolgálati esküjével szembe helyezkedve – a vagyon elleni bűncselekményt a egyéb érdekelt² szerződéses állományú tagjaként követte el, ezért a katonai tanács a következőket bírói gyakorlatnak megfelelően, a katonai szolgálatra méltatlanná válása miatt, katonai büntetésként törvényesen fokozta le, különös figyelemmel arra is, hogy szolgálati viszonya a Hjkr. 15. § (6) bekezdésére alapítottnak, közös megegyezéssel szűnt meg.

[6] A leírtak alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 42.Kb.173/2024/12-I. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, és a vádlott cselekményét minősítse a Btk. 370. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés b) pont, bb) alpontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett lopás vétségének. Egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[7] A védő is benyújtotta fellebbezése írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a büntetés kiszabása során nem tárta fel valamennyi enyhítő körülményt, illetőleg a feltárt enyhítő körülményeket nem megfelelő súllyal értékelte. A védő nyomatékos enyhítő körülményként hivatkozta, hogy a vádlott az elsőfokon eljáró bíróság által is rögzítetten bűnösségre is kiterjedő, feltáró beismerő vallomást tett, a hatóságokkal mindvégig együttműködött. Az előkészítő ülésen lemondott a tárgyaláshoz való jogáról, bűnösségét a vádirati tényállással egyezően beismerte, a

közvetlenség elvének érvényesülése útján érzékelhetően őszinte megbánást tanúsított. A védő utalt arra is, hogy jelentős időmúlás érhető tetten az ügyben, ugyanis a vádbeli cselekmény 2022. július-október között, azaz közel 3 éve történt. Szintén nyomatékos enyhítő körülményként kérte értékelni, hogy a vádlott a kár teljes összegét megtérítette, és – mint arra az elsőfokon eljáró bíróság is kitért ítéletének indokolásában az enyhítő körülmények körében – a bűncselekmény következtében már joghátrány érte azzal, hogy szolgálati viszonya 2024. december 16-án megszűnt, már az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjában is munkanélküli volt. Attól függetlenül, hogy a katonai szolgálat teljesítése esetén a büntetlen előélet alkalmazási feltétel, a védő szükségesnek tartotta megjegyezni, hogy védenca büntetlen előéletű és más büntetőeljárás sincs vele szemben folyamatban. Szintén enyhítő körülményként említette a védő a bűncselekmény kisebb tárgyi súlyát, illetőleg azt, hogy védencét a cselekmény elkövetésére nehéz szociális, anyagi helyzete vitte rá. A vádlott már a cselekmények elkövetése idején is egyedül nevelte kiskorú gyermekét, tartásáról a mai napig egy személyben köteles gondoskodni mindössze 200.000 Ft összegű havi jövedelméből. A fentiekre tekintettel a védő azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 42.Kb.173/2024/12-I. szám alatt meghozott ítéletét változtassa meg és a vádlottal szemben próbára bocsátás intézkedést alkalmazzon.

[8] A bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján teljeskörűen bírálta felül. Ebből következően a másodfokú bíróság vizsgálta az ügyben az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét. A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen járt el.

[9] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa előzményként megállapította, hogy a Kaposvári Regionális Nyomozó Ügyészség 5.Nyom.629/2022/23. szám alatt a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont, bb) alpontja szerint minősülő folytatólagosan, szabálysértési értékre, üzletszerűen elkövetett lopás vétsége miatt emelt vádat Terhelt1 szerződéses őrzetővel szemben. A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2024. november 4. napján hozott, 42.Kbpbk.162/2024/4. számú – helyesen – büntetővégzésével a vádlottal szemben a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés b) pont, ba) alpontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett lopás büntette miatt 200 napi tétel, napi tételenként 1.000.- Ft pénzbüntetést és lefokozást szabott ki. A büntetővégzéssel szemben a törvényes határidőben a katonai ügyész a vádlott javára, téves jogi minősítés miatt, a váddal megegyező jogi minősítés megállapítása érdekében, míg a védő a vádlott javára, enyhébb büntetés kiszabása érdekében indítványozta tárgyalás tartását.

[10] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely megalapozná az ítélet hatályon kívül helyezését, ilyen eljárási szabálysértésre az érdekeltek sem hivatkoztak.

[11] Törvényesen járt el az elsőfokú katonai tanács, amikor – figyelemmel a vádirati indítványnak megfelelően, a jogszabályi feltételek fennállása mellett hozott büntetővégzéssel szemben előterjesztett tárgyalás tartására irányuló indítványokra – az ügyben előkészítő ülést tűzött ki, melyet – bár az eredetileg kitűzött határnap a védő kérésére beállításra került – a Be. 499. § (2) bekezdésében írt törvényi rendelkezésnek megfelelően a vádirat kézbesítésétől számított 3 hónapon belül megtartott. Az előkészítő ülésen a katonai ügyész és a védő a tárgyalás tartása iránti indítványát fenntartotta, így a törvényszék katonai tanácsa a Be. 746. §-ának megfelelően a büntetővégzés és a tárgyalás tartása iránti indítványok lényegének ismertetését követően büntetővégzését hatályon kívül helyezte. A vádlott az előkészítő ülésen az elsőfokú katonai tanács által teljeskörűen foganatosított törvényes figyelmeztetéseket követően a bűnösségét beismerte és a tárgyaláshoz való jogáról lemondott. Az elsőfokú katonai tanács a Be. 504. § (1)-(3) bekezdésében írtak szerint járt el, a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadó végzése törvényes.

[12] Az elsőfokú katonai tanács a vádirati tényállással egyezően az ítélet [6] bekezdésében terhelő tartalmú történeti tényállást rögzített, indokolási kötelezettségének a Be. 562. § (4) bekezdése figyelembevételével tett eleget. Az indokolás – a fellebbviteli főügyészségi átiratban is jelzettek szerint – valóban kiegészítésre szorul azzal, hogy a vádlott cselekményének elbírálásakor a Btk. 2. §-ában írt főszabály szerint járt el a bíróság, amikor az elkövetéskor hatályban volt Büntető Törvénykönyv rendelkezéseit alkalmazta, az elbíráláskor hatályban lévő szabályok szerint ugyanis a pénzbüntetés egy napi tételének összege már súlyosabb lenne a vádlottra nézve. Az elsőfokú ítélet indokolásának [7] pontja pedig annyiban pontosítandó, hogy a bíróság a tényállást az előkészítő ülésen kihallgatott vádlotti vallomás és az előkészítő ülésen ismertetett egyéb okiratok alapján állapította meg.

[13] A jogi minősítés megváltoztatására irányuló ügyészi fellebbezés alapos.

[14] Tévedett az elsőfokú katonai tanács a vádlott vagyon elleni cselekményének jogi minősítésekor. A fellebbviteli bíróság az ügyészi fellebbezés indokolásában és a fellebbviteli főügyészségi átiratban e körben kifejtett jogi állásponttal maradéktalanul egyetért. A Kúria 87. büntető kollégiumi véleményében kimunkáltak szerint az üzletszerűség az értékegybefoglalást megelőzi, így annak nincs helye, ha az önmagukban szabálysértést megvalósító cselekmények az üzletszerűség folytán vétségge minősülnek. A Kúria 2013.B.18. elvi bírósági határozata értelmében pedig, ha a folytatólágosság törvényi egysége úgy jön létre, hogy a szabálysértési értékre elkövetett vagyon elleni bűncselekmények az üzletszerűség folytán válnak bűncselekménnyé (vétségge), a szabálysértési értékhatárt meghaladó folytatólágosan elkövetett vétséget – a kétszeres értékelés tilalmából fakadóan – az üzletszerűség nem minősíti fel. Jelen ügyre vonatkoztatva: a vádlott cselekményeit üzletszerűen követte el. Az egyes részecselekmények vonatkozásában az elkövetési érték nem haladta meg a szabálysértési értékhatárt, így értékegybefoglalásának nincs helye, mert az üzletszerűség megállapítása ezt kizárja. Ezen túlmenően a vádlott a cselekményeket egységes akaratelhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követte el, így cselekménye nem bűnhalmazat, hanem folytatólágos egység. A vádlott egyes, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó részecselekményeit az üzletszerűség minősíti bűncselekménnyé, vétségge. Erre figyelemmel a fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és Terhelte volt szerződéses örvezető vádlott vagyon elleni bűncselekményét 1

rendbeli folytatólagosan elkövetett lopás vétségének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont] minősítette. A vádlott tehát azzal a magatartásával, hogy 2022 júliusában és augusztusában 3-3, míg 2022 októberében 2 alkalommal cím4 alatt található egyéb1ben alkalmanként 50.001 forintot el nem érő értékű terméket a pénztárgép szkennelőjével nem olvasott be és azok kifizetése nélkül távozott a kereskedelmi egységből, így az egyéb1nek összesen 70.276 forint kárt okozott, megvalósította a korábban hivatkozott, folytatólagosan, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó, üzletszerűen elkövetett lopás vétségének törvényi tényállási elemeit.

[15] A büntetés enyhítésére irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

[16] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítélete [22] bekezdésében helyesen sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe veendő enyhítő és súlyosító körülményeket.

[17] Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a büntetés-kiszabási körülményekre, valamint a cselekmények társadalomra veszélyességének csekély fokára, kisebb tárgyi súlyára, és a vádlott alanyi bűnösségének fokára figyelemmel, a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki a vádlottal szemben, amelynek megfizetésére részletfizetést is engedélyezett. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint pénzbüntetés napi tételszáma igazodik a vádlott által elkövetett cselekmények tárgyi súlyához, a vádlott személyiségében és a cselekményében rejlő társadalomra veszélyességhez, a bűnösség fokához, az enyhítő és súlyosító körülmények számához és nyomatékához, míg a pénzbüntetés – elkövetéskori – törvényi minimumban megállapított egynapi összege arányos a vádlott anyagi teherbíró képességével. Az így kiszabott pénzbüntetés tehát vele szemben megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. Ennél enyhébb büntetés kiszabása már sem a generális, sem a speciális prevenciós célok elérését nem szolgálná. Különösen igaz ez a védő által indítványozott próbára bocsátás intézkedés alkalmazására, amely teljes mértékben súlytalan szankció lenne. Ugyanakkor a szolgálati esküjével szembe helyezkedő, vagyon elleni bűncselekményt a egyéb érdekelt2 szerződéses állományú tagjaként elkövető vádlottal szemben törvényesen és a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően alkalmazott lefokozást is az elsőfokú katonai tanács, különös tekintettel arra, hogy a vádlott szolgálati viszonyának megszüntetésére közös megegyezéssel került sor. Mindezekre figyelemmel a védelmi fellebbezések eredményre nem vezethettek.

[18] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[19] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 598. § (2) bekezdésén és a Be. 606. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 42.Kb.173/2024/12-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.25/2025/7. számú ítéletében foglalt változtatással 2025. június 25. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2025. június 25.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

..